

Donorconceptie

Vormingspakket voor 3de graad ASO/TSO

**NOT MY SPERM
ABSOLUTELY MY SON**

Over 20 years of supporting donor conception families. Join today for information and support.

dcnetwork.org

**I'm the
1 in 8**
WWW.FOOTSTEPSOFFERTILITY.ORG

**NOT MY EGG
ABSOLUTELY MY DAUGHTER**

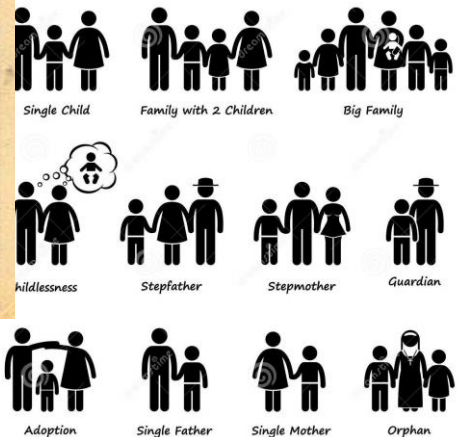
Over 20 years of supporting donor conception families. Join today for information and support.

Evening News
Meet Louise, the world's first test-tube arrival
SUPERBABE

Wide-eyed Louise Brown pictured in hospital 18 hours after she was born. Today she's doing well. See Page Three

Download from Dreamstime.com

Download from Dreamstime.com

Beste leerkracht,

Dit lespakket wil jongeren kritisch en correct informeren en sensibiliseren over de biopsychosociale aspecten van families gevormd na spermadonatie, eiceldonatie of embryodonatie (donorconceptie). Onvruchtbaarheid, donorconceptie, en nieuwe familievormen zijn maatschappelijk relevante en actuele thema's, waar echter nog veel taboe en vooroordelen rond bestaan. Met dit lespakket willen we deze thema's op een ongedwongen, laagdrempelige en correcte manier ter sprake te brengen.

Doelgroep

Donorconceptie komt door de complexiteit en aard van het onderwerp het best aan bod in de 3de graad van het secundair onderwijs. Dit lespakket richt zich op leerlingen uit het ASO en TSO (maar werd, mits aanpassing, ook reeds met succes in het BSO gegeven).

Algemeen

Het lespakket bevat materiaal voor leerkrachten en leerlingen. Het deel voor de leerkracht bevat het lesmateriaal (opdrachten en antwoorden) alsook achtergrondinformatie. Het deel voor de leerlingen bevat enkel de opdrachten. Alle informatie is wetenschappelijk onderbouwd. Het lespakket heeft een bepaalde vormgeving (quiz, casussen, discussie,...) maar er is ruimte om deze aan te passen aan de eigen lesmethode of klas.

Het lespakket heeft tot doel te **informeren** en te **sensibiliseren** en bestaat uit meerdere vakoverschrijdende modules die los van elkaar kunnen gebruikt worden, afhankelijk van de beschikbare tijd.

Aan de hand van casussen, quizstellingen en vragen dagen we de leerlingen uit na te denken over:

- Module 1: Menselijk voortplanting en genetica
- Module 2: Familie en relaties
- Module 3: Verscheidenheid en gelijkheid
- Module 4: Ethische reflecties, waarden en normen
- Module 5: Media en actualiteit

Leerplandoelstellingen

Het onderwerp donorconceptie komt aan bod in de leerplannen van verschillende vakken van de 3de graad secundair onderwijs (ASO/TSO). Het onderwerp sluit aan bij thema's als de menselijk voortplanting, genetica en erfelijkheid, wetenschap en ethiek, diversiteit en gelijkheid, identiteitsontwikkeling, ... en kan bijgevolg aan bod komen in lessen:

- biologie;
- godsdienst of niet-confessionele zedenleer;
- gedragswetenschappen;
- cultuurwetenschappen;
- taal (bv. als onderwerp voor een debat of verhandeling);
- ...

Algemeen past het onderwerp donorconceptie binnen de vakoverschrijdende eindtermen gezondheidseducatie, opvoeden tot burgerzin en sociale vaardigheden.

Deze bundel werd ontwikkeld door:

Dr. Astrid Indekeu: Zij is klinisch psychologe, seksuologe en doctor in de biomedische wetenschappen. Zij doctoreerde op het thema ouderschap na donorconceptie en doet verder post-doctoraal onderzoek naar families gevormd na eicel-, sperma-, of embryodonatie in de samenleving. Zij is verbonden aan de KU Leuven en aan het Karolinska Institutet (Stockholm, Zweden) en staat de vzw Donorfamilies en vzw Donorkind wetenschappelijk bij. Zij is tevens auteur van het boek “Anders en toch gewoon: Families na donorconceptie” (LannooCampus, 2016).

Dr. Leen Bastiaansen: Zij is klinisch psychologe, doctor in de psychologische wetenschappen en lector en onderzoeker aan de opleiding Toegepaste Psychologie aan Thomas More Antwerpen. Zij begeleidt jaarlijks verschillende scripties rond psychosociale aspecten van donorconceptie. Daarnaast is zij als donorkind actief binnen het bestuur van de vzw Donorkind.

Met medewerking van:

Bachelorstudenten Toegepaste Psychologie van Thomas More Antwerpen, masterstudenten (vormingsstage) Familiale en Seksuologische Wetenschappen KU Leuven, bijdragen van leerkrachten en donorkinderen zelf.

Hieronder vindt u de inhoudstabellen en werkdoelen per module.

Wenst u graag het volledige lespakket te ontvangen (inclusief de bijlage), stuur dan een mail naar info@donae.be

Een donorkind in mijn klas?

Voorafgaand aan de ontwikkeling van dit lespakket werd een vooronderzoek uitgevoerd bij leerkrachten uit het secundair onderwijs. Uit de gevoerde interviews bleek dat leerkrachten bezorgd zijn over de impact die dit lespakket mogelijk kan hebben op een leerling die geboren is na eicel-, sperma- of embryodonatie.

Ik kan als leerkracht toch niet weten of een leerling in mijn klas geboren is na donorconceptie? En moet ik dat weten?

Neen, men kan dit inderdaad niet weten en men “moet” dit ook niet weten. Wel geven leerkrachten aan dat deze informatie nuttig kan zijn, net zoals het bij het bespreken van bepaalde thema’s in de klas het zinvol kan zijn te weten dat een leerling een ouder of broer/zus verloren heeft, twee moeders heeft,... Zo kan men attent zijn hoe eigen verwoordingen en reacties van leerlingen uit de klas overkomen.

Bv. Tijdens een taalopdracht kan een opdracht als “stel je familie voor” moeilijk zijn wanneer een leerling liefst niet in de klas spreekt over zijn twee moeders, maar hij anderzijds ook wel de opdracht van de leerkracht wil uitvoeren. Een verwoording als “creëer je eigen familie en presenteer deze” geeft meer ruimte naar invulling zonder afbreuk te doen aan de taaloefening.

Kan de informatie uit het lespakket verwarring/spanning veroorzaken bij de leerling?

Soms heeft een leerling zelf pas recent vernomen dat hij/zij geboren werd na eicel-, sperma- of embryodonatie. Meestal roept zo’n bericht allerlei vragen op rond zijn/haar identiteit (wie ben ik nu?, van wie heb ik nu wel en niet bepaalde kenmerken?, welke aanleg heb ik van de donor gekregen?, zijn mijn broer/zus van dezelfde donor of zijn wij halfbroer/-zus?, etc.). In deze periode kan de les tot extra nadenken aanzetten.

Soms weet een leerling van jongs af reeds van de donorconceptie en wil hij/zij wel zijn/haar ervaringen delen met de andere leerlingen. Maar soms ook niet. De jongere zal dit zelf wel aangeven, net zoals andere leerlingen al dan niet een bijdrage zullen willen leveren.

Het horen van meningen en eventuele vooroordelen van medeleerlingen rond het thema kan confronterend zijn. Wanneer medeleerlingen op de hoogte zijn van de donorconceptie van hun klasgenoot, kan deze zich geïsoleerd voelen, zeker in een levensfase waarin men vaak juist niet wil opvallen of anders zijn. Het lespakket is juist zo opgesteld dat steeds verschillende familiesituaties aan bod komen waardoor de focus breed blijft.

Hoe kan ik als leerkracht de leerling steun bieden wanneer deze erom vraagt?

Het biedt een leerling steun wanneer hij/zij voelt dat de leerkracht wil luisteren en weet heeft van de psychosociale implicaties van donorconceptie. Indien de leerling nood heeft aan bijkomende steun of informatie kan men steeds contact opnemen met vzw Donorkind en/of vzw Donorfamilies waar ook hulp verkregen kan worden in de zoektocht naar professionele steun.

Leerling 1: “...mijn leerkracht had helemaal geen ervaring met donorconceptie dus vroeg ze aan mij om het uit te leggen aan de klas. Dat wou ik niet. Ik weet ook niet alles. Ik weet voldoende voor mezelf, maar niet voldoende om er les over te geven.”

Leerling 2: “De leerlingbegeleidster schrok toen ik haar vertelde dat ik een donorkind was. Ze zei dat ze dat nog nooit had meegemaakt en dat ze daar niets van kende. Ze wist zo niet wat te zeggen of te doen. Ook niet bij het CLB. Niemand kon mij verder helpen.”

Voor meer informatie over psychosociale aspecten van families na donorconceptie, zie: “Anders en toch gewoon: Families na donorconceptie”. LannooCampus, 2016.

Donorconceptie

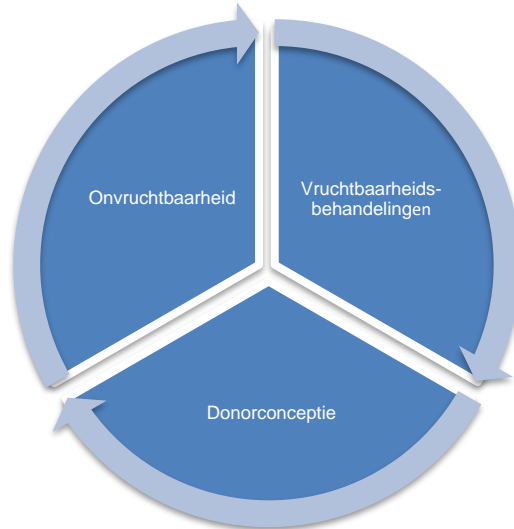
Vormingspakket voor 3de graad ASO/TSO

MODULE 1: MENSELIJKE VOORTPLANTING EN GENETICA

MODULE 1: MENSELIJKE VOORTPLANTING EN GENETICA

INLEIDING

ONVRUCHTBAARHEID

1. *Onvruchtbaarheid in de wereld*
2. *Levensstijl, ziekte en onvruchtbaarheid*
3. *Onvruchtbaarheid bij man en vrouw*

VRUCHTBAARHEIDSBEHANDELINGEN

4. *Ivf en Embryodonatie*
5. *Geschiedenis van vruchtbaarheidsbehandelingen*

DONORCONCEPTIE & GENETICA

6. *Wie mag doneren en hoeveel keer?*
7. *Matching*
8. *Overerven: wat geef je aan wie?*

LEERDOEL

De leerlingen hebben na de les inzicht in voorkomen en oorzaken van onvruchtbaarheid, weet van de verschillende vruchtbaarheidsbehandelingen en kennis over verschillende aspecten van donorconceptie.

WERKTIP

De klas kan verdeeld worden in 5 groepen. Iedere groep kan al discussiërend een antwoord formuleren bij de vragen en hun antwoord vervolgens toelichten.

MODULE 2: FAMILIES EN RELATIES

INLEIDING

Tot voor 50 jaar was het altijd duidelijk wie tot de familie behoorde en wie niet. Je stamde biologisch af van je moeder en vader. De broer van je vader was je oom, en de moeder van je moeder je grootmoeder, enzovoort. Al deze familieleden waren biologisch, via genen/DNA, met elkaar verbonden. Maar wat als je geen DNA deelt met de mensen bij wie je opgroeit? Wat als je DNA deelt met slechts één van je twee ouders (bv. in een nieuw-samengesteld gezin) of als je ouder een alleenstaande ouder is? Tegenwoordig is het niet meer ongewoon dat er families bestaan waar niet iedereen genetisch verwant is met elkaar, bv. lesbische gezinnen die hun kinderwens vervullen door middel van adoptie of donorconceptie, of een onvruchtbaar koppel dat beroep doet op een donor.

In dit deel gaan we dieper in op het concept familie en de relaties daarbinnen die voorbij de biologische banden geëvolueerd zijn. Wat betekent het wel of niet hebben van biologische en sociale banden voor het vormen van een familie, relaties en identiteit? Welke impact heeft donorconceptie op het gezin? Wat is de invloed op ouders en kinderen?

LEERDOELEN

LEERDOEL 1:

De leerlingen kunnen na de les een gefundeerde mening formuleren over de verschillende betekenissen van “ouder” (wat maakt iemand een ouder?) en het mogelijke belang van biologische en sociale banden hierin.

LEERDOEL 2:

De leerlingen kunnen na de les een gefundeerde mening formuleren over de verschillende betekenissen van familie (wat is familie? wat maakt iemand familie?) en het mogelijke belang van biologische en sociale banden hierbij. Het is de bedoeling dat er nagedacht wordt over familiebanden buiten de ouder-kindrelatie.

LEERDOEL 3:

De leerlingen kunnen na de les een gefundeerde mening formuleren over de betekenissen en het mogelijke belang van biologische en sociale banden voor het ontwikkelen van een eigen identiteit.

Het is de bedoeling dat leerlingen een eigen doordachte mening leren formuleren. Deze kan en mag verschillen van andere leerlingen. Er bestaan geen juiste of foute meningen in deze module. Wel moeten de leerlingen hun eigen mening kunnen plaatsen t.a.v. deze van anderen.

WERKTIP

Men kan de klas bijvoorbeeld verdelen in 3 groepen. Elke groep krijgt één thema voorgelegd dat zij moeten onderzoeken. Na een afgesproken tijd stelt elk groepje hun thema met hun bevindingen voor aan de klas. Er kan dan verder een klasgesprek uit voortvloeien.

In bijlage vindt u ook bijkomend casusmateriaal dat de leerlingen kan helpen hun mening te vormen. Men kan zo ook per thema de klas in groepen verdelen en ieder een eigen casus over hetzelfde thema geven. Ieder groep kan eerst werken rond de eigen casus en deze vervolgens presenteren aan de klas om een verder klasgesprek te stimuleren.

MODULE 3: VERSCHIEDENHEID EN GELIJKHEID

INLEIDING

In deze module wordt gewerkt rond verscheidenheid en gelijk(waardig)heid, toegepast op: 1) Verschillende gezinsvormen; 2) Mannen & vrouwen; 3) Religie & cultuur.

Dit onderdeel peilt naar het bestaan van eventuele vooroordelen rond verschillende gezinsvormen. Ook wordt nagedacht over vruchtbaarheid en onvruchtbaarheid in het kader van verschillen tussen mannen en vrouwen, en tussen culturen en religies. Waarom betekent 'anders' vaak nog steeds 'minder' of 'abnormaal' voor veel mensen? Waarop is de norm die we stellen gebaseerd? In deze module kan samen nagedacht worden over **maatschappelijke normen en veranderingen in de beeldvorming rond 'het gezin'**.

Bij elke vraag of stelling worden kerngedachten geformuleerd, die een aanzet kunnen zijn voor de leerlingen wanneer de kern van de vraag niet helemaal duidelijk naar voren komt. Ook worden waar mogelijk feiten weergegeven, om duidelijkheid te scheppen in de complexiteit van het onderwerp donorconceptie.

LEERDOELEN

LEERDOEL 1:

De leerlingen kunnen na de les verschillen en gelijkenissen tussen verschillende gezinsvormen (klassiek gezin/donorconceptie/adoptie/pleeggezin/...) toelichten, rekening houdend met:

- mate van inspanning om de kindervens te vervullen bij verschillende gezinsvormen;
- complexiteit bij verschillende gezinsvormen;
- seksuele oriëntatie van de ouders.

LEERDOEL 2:

De leerlingen kunnen na de les verschillen en gelijkenissen tussen mannen en vrouwen toelichten m.b.t. vruchtbaarheid/onvruchtbaarheid.

LEERDOEL 3:

De leerlingen kunnen na de les verschillen en gelijkenissen toelichten in de wijze waarop verschillende religies en culturen vruchtbaarheid/onvruchtbaarheid benaderen.

Voor alle leerdoelen is het de bedoeling dat leerlingen een eigen doordachte mening leren formuleren. Deze kan en mag verschillen van andere leerlingen. Er bestaan geen juiste of foute meningen in deze module. Wel moet hun eigen mening gebaseerd zijn op doordachte argumenten en moeten zij deze kunnen plaatsen t.a.v. deze van anderen.

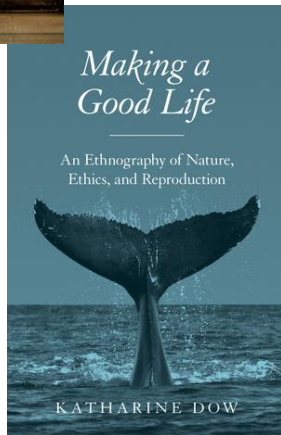
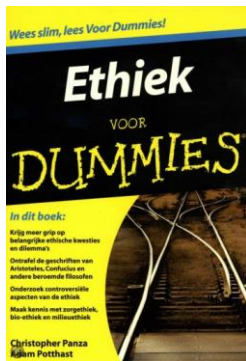
WERKTIP

Verdeel de klas in groepen. Elke groep krijgt één casus voorgelegd die zij moeten onderzoeken. Na een afgesproken tijdsperiode stelt elk groepje hun casus met hun bevindingen voor aan de klas. Daaruit kan dan verder een klasgesprek voortvloeien.

Donorconceptie

Vormingspakket voor 3de graad ASO/TSO

MODULE 4: ETHISCHE REFLECTIES, WAARDEN EN NORMEN

NOT EVERYTHING IS BLACK AND WHITE

EXCEPT PENGUIN

Loesje

MODULE 4: ETHISCHE REFLECTIES/ WAARDEN-NORMEN

INLEIDING

In de media en maatschappij is er de laatste jaren veel gesproken over ‘ethiek en wetenschap’ en ‘de maakbaarheid van de mens’. Wetenschappelijke vooruitgang verlegt grenzen en biedt nieuwe mogelijkheden, maar stelt ons ook voor heel veel nieuwe vragen. Moet alles wat mogelijk is ook daadwerkelijk gebeuren? Wat zijn de voor- en nadelen? Wie heeft er baat bij? Wie loopt risico op schade? Hoe kunnen we best omgaan met deze ontwikkelingen? Zijn er criteria vast te stellen om te kunnen beoordelen of een handeling als goed of fout kan worden gekwalificeerd, en om de motieven en consequenties van deze handeling te kunnen evalueren? In deze module willen we ons kritisch bezinnen over wat binnen een constant ontwikkelende wetenschapscontext “goed” en “fout” is.

Hierbij worden volgende thema’s aangehaald: 1) Moeten wij alles willen wat we kunnen?; 2) Leven geven en leven krijgen; en 3) Heiligt het doel de middelen?. De thema’s worden daarbij ook vergeleken met de context van bloeddonatie en adoptie.

LEERDOELEN

LEERDOEL 1:

De leerlingen kunnen na de les een kritische ethische reflectie formuleren rond mogelijkheden en grenzen van voortplantingsgeneeskunde (“Moet iedere kinderwens vervuld worden?” en “Moet men kunnen kiezen wat voor een kind men wilt?”).

LEERDOEL 2:

De leerlingen kunnen na de les een kritische ethische reflectie formuleren rond verantwoordelijkheden en rechten rond het ontstaan van leven (“leven geven” en “leven krijgen”).

LEERDOEL 3:

De leerlingen kunnen na de les een kritische ethische reflectie formuleren rond de middelen (financiële en emotionele moeite en offers) die ingezet kunnen worden om een kinderwens te vervullen (“heiligt het doel de middelen?”).

Voor alle leerdoelen is het de bedoeling dat leerlingen een eigen doordachte mening leren formuleren over wat zij ‘rechtvaardig’ of ‘ethisch juist’ vinden. Deze kan en mag verschillen van andere leerlingen. Er bestaan geen juiste of foute meningen in deze module. Wel moet hun eigen mening gebaseerd zijn op doordachte argumenten en moeten zij deze kunnen plaatsen t.a.v. deze van anderen.

WERKTIP

In bijlage vindt u het nodige materiaal (krantenartikelen) om het thema in te leiden.

In het deel van de leerkracht staan onder elke hoofdvraag een aantal bijvragen en een aantal (mogelijke) antwoorden. Deze bijvragen kunnen gebruikt worden om de leerlingen een duwtje in de juiste richting te geven. De leerkracht kan zelf bepalen welke vragen hij/zij relevant acht voor de les.

Donorconceptie

Vormingspakket voor 3de graad ASO/TSO

MODULE 5: MEDIA EN ACTUALITEIT

Ouders zijn bang dat donor hen van de troel zal stoten 17 maart 2016 om 17:00 uur | Vrije Bied - De wereld

Internet
journalism
information
new
must
social
journalistic
media
freedom
public
net

MAKE UP YOUR MIND

events
current
subject
read
pick
analysis
purposes
participation
will
least
our
paper
liber
and
chosen
would
not
your
each
what
should
make
story
think
paragraph
For
with
any
way
have
consist
errors
two
second
that

opinie&analyse
LEID OOR IN BELGIE ENA GUYDABAN AAN

Anoniem doneren is niet meer van deze tijd'

MODULE 5: SENSIBILISEREN: MEDIA EN ACTUALITEIT

INLEIDING

Deze module sluit aan bij de lessen maatschappijleer, actualiteit, omgaan met maatschappelijk relevante onderwerpen. De module kan ook gebruikt worden als ondersteuning bij het schrijven van een verhandeling rond (on)vruchtbaarheid of diversiteit in gezinsvormen. Deze module kan eveneens als aanvullend materiaal bij elk van de bovenstaande modules gebruikt worden.

LEERDOEL

Het doel van dit onderdeel is dat leerlingen **kritisch met actualiteit en informatie uit de media leren omgaan**. De leerlingen stellen zich vragen bij wat ze lezen/horen/bekijken en kunnen na de les een gefundeerde mening formuleren over het gelezen/bekeken onderwerp.

REFERENTIES:

DONORCONCEPTIE/DONORFAMILIES:

- Indekeu A. Schoon kind, mijn kind? Campuskrant, 23 oktober 2013.
- Indekeu, A. (2016). Anders en toch gewoon. Families na donorconceptie. LannooCampus.
- Roegholt M., (2009). *Uit onbekende bron: Dilemma's rond spermadonorschap*. Van Brug
- Thijssen, A., Dhont, N., Vandormael, E., Cox, A., Klerkx, E., Creemers, E., Ombelet, W. (2014) Artificial insemination with donor sperm (AID): heterogeneity in sperm banking facilities in a single country (Belgium). *Facts, views and visions in ObGyn*, vol. 6, 57-67
- Van den Broeck U., Vandermeeren M., Vanderschueren D., Enzlin P., Demyttenaere K., D'Hooghe T., (2012) A systematic review of sperm donors: demographic characteristics, attitudes, motives and experiences of the process of sperm donation. *Human Reproduction*, 1-15

ONVRUCHTBAARHEID

- Boivin, J., Bunting, L., Collins, J. A., & Nygren, K. G. (2007). International estimates of infertility prevalence and treatment-seeking: potential need and demand for infertility medical care. *Human reproduction*, 22(6), 1506-1512.
- Crawford, N.M., & Steiner, A.Z. (2015). Age-related Infertility. *Obstetrics and Gynecology Clinics of North America*. 42 (1). 15-25.
- Gottlieb, S.L., Newman, L., M., Amin, A., Temmerman, M., & Broutet, N. (2013). Sexually transmitted infections and women's sexual and reproductive health. *International Journal of Gynecology & Obstetrics*, vol 123, 3.
- Enzlin P., D'Hooghe T., Vanderschueren D. (2011). *Baby's gevraagd! Over de mogelijkheden en beperkingen van vruchtbaarheidsbehandelingen*. Acco
- Mascarenhas, MN., Flaxman, SR., Boerma, T., Vanderpoel, S. & Stevens, GA. (2012). National, Regional, and Global Trends in Infertility Prevalence Since 1990: A Systematic Analysis of 277 Health Surveys. *PLoS Med*. 9(12):1-12.
- Rossaert, I, & De Cock, G. (2009). Fertilitieitsbehandelingen: de realiteit voorbij de technologie. Instituut Samenleving & technologie. Dossier 20.

CULTURELE ASPECTEN:

- D'hont, N, Luchters, S., Ombelet, W., Vyankandondera, J., Gasarabwe, A., van de Wijgert, J., & Temmermans, M. (2010). Gender differences and factors associated with treatment-seeking behaviour for infertility in Rwanda. *Human Reproduction*. 25(8), 2024-2030.
- Dyer, S.J., Abrahams, N., Hoffman, M., & van der Spuy, Z.M. (2002). 'Men leave me as I cannot have children': women's experiences with involuntary childlessness. *Human Reproduction*. 17 (6), 1663-1668.
- Hynie, M., & Hammer Burns, L. (2000). Cross-cultural issues in infertility counseling. In S.N. Covington & L. Hammer Burns (Eds.), *Infertility counseling: A comprehensive handbook for clinicians* (pp. 61-79). Pearl River: The Parthenon Publishing Group.
- Inhorn, M., C., & Van Balen, F. (2002). *Infertility around the globe. New thinking on childlessness, gender, and reproductive technologies*. Berkeley University of California. Boivin, J., Bunting, L., Collins, J. A., & Nygren, K.
- Ombelet, W., Cooke, I., Dyer, S., Serour, G., & Devroey, P. (2008). Infertility and the provision of infertility medical services in developing countries. *Human reproduction Update*, vol 14, 605-621.
-

ETHIEK

- Schotsmans, P. (1994). *De Maakbare mens*. Davidsfonds
- Schotsmans, P. (2008). *Handboek medische ethiek*. LannooCampus
- Van Reusel, W. (2010). De medische (r)evolutie en het (on)vermogen van ethiek. *Streven*, vol. 77, nr. 8.
-

RECHT

- Nys, H. (2014). *Recht en bio-ethiek*. LannooCampus.
- Nys, H. & Wuyts, T. (2007). *De wet betreffende de medische begeleide voortplanting*. Intersentia

Achtergrondinformatie voor de leerkracht: WETSARTIKELEN

- Wet betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten, Belgisch Staatsblad, Art. 4, Art. 5117 juli 2007

Afstamming

Art. 2. **embryodonor**: persoon die bij overeenkomst ten kosteloze titel, gesloten met een centrum voor in vitro fertilisatie overtallige embryo's afstaat opdat deze anoniem kunnen worden gebruikt voor medisch begeleide voortplanting bij ontvangers van embryo's zonder dat een afstammingsband kan worden vastgesteld tussen het ongebooren kind en de donor;

Art. 2. **donor van gameten**: persoon die bij overeenkomst ten kosteloze titel, gesloten met een centrum voor in vitro fertilisatie gameten afstaat opdat ze in het kader van medisch begeleide voortplanting worden gebruikt bij ontvangers van gameten zonder dat een afstammingsband kan worden vastgesteld tussen het ongebooren kind en de donor;

Art. 27. Vanaf het moment van de implantatie van de gedoneerde overtallige embryo's, spelen de afstammingsregels als bepaald in het Burgerlijk Wetboek in het voordeel van de wensouder(s) die deze overtallige embryo's heeft (hebben) ontvangen. Een **donor of een donorpaar** van overtallige embryo's kunnen geen rechtsvordering instellen betreffende de afstamming of de daaruit voortvloeiende vermogensrechtelijke gevolgen. Ook **de ontvanger(s) van overtallige embryo's en het kind** geboren dankzij de implantatie van overtallige embryo's kunnen geen rechtsvordering instellen betreffende de afstamming of de daaruit voortvloeiende vermogensrechtelijke gevolgen tegen de donor(en) van overtallige embryo's.

Anonimiteit

Art. 28. Als **overtallige embryo's** in een embryodonatie programma worden gebruikt, moet het geraadpleegde fertiliteitscentrum de anonimiteit van de donoren waarborgen door alle gegevens die zouden kunnen leiden tot hun identificatie ontoegankelijk te maken.

Art. 57. Wanneer **gameten** gebruikt worden voor een donatieprogramma, moet het geraadpleegde fertiliteitscentrum alle gegevens die zouden kunnen leiden tot de identificatie van de donor, ontoegankelijk maken. De niet-anonieme donatie berustend op de toestemming van de donor en de ontvanger(s) is toegestaan.

Vergoeding

Donatie van gameten

Art. 51. °1. De gratis donatie van gameten is toegestaan. De Koning kan echter een vergoeding bepalen om verplaatsingskosten of loonverlies van de persoon bij wie een afname wordt verricht, te dekken. Deze vergoeding kan ook de ziekenhuiskosten dekken die samenhangen met de afname van eicellen bij de donor.

°2. Handel in menselijke gameten is verboden.

Embryodonatie

Art. 22. De gratis donatie van overtallige embryo's is geoorloofd.

Handel in menselijke embryo's is verboden.

Aantallen

Art. 26. De overtallige embryo's van eenzelfde donor of donorpaar mogen niet gebruikt worden om bij meer dan zes verschillende vrouwen telkens één of meerdere kinderen geboren te laten worden.